

FIȘĂ OBIECTIV TURISTIC

NR. CRT	INFORMAȚII SOLICITATE	DESCRIERE
1.	DENUMIRE OBIECTIV	<i>Peștera Polovragi</i>
2.	ADMINISTRATOR/PROPRIETAR	S.C. Butterfly Effect SRL
3.	PERSOANĂ DE CONTACT	Raluca Mihai
4.	DATE DE CONTACT: ADRESĂ, TELEFON, FAX, E-MAIL	<i>Adresă:</i> Comuna Polovragi, județul Gorj, România; <i>Telefon:</i> +40 351434045; <i>Fax:</i> +40 351434045; <i>E-mail:</i> office@btf.ro.
5.	ATESTARE ISTORICĂ	Prima atestare documentară a Peșterii Polovragi datează din anul 1868, după cum arată scrierile lui I. Joannes.
6.	CĂI DE ACCES	Obiectivul este situat în sud-vestul Munților Căpățâanii, la 670 m altitudine, în versantul din stânga Cheilor Oltețului, între Horezu și Baia de Fier, Județul Gorj. Accesul se face din: 1. <i>București:</i> E 81 – DN 67 – DC 22 - DJ 655; 2. <i>Râmnicu Vâlcea:</i> DN 64 – DN 67 – DC 22 - DJ 655; 3. <i>Târgu Jiu:</i> DN 67 – DC 22 - DJ 655.

<p>7.</p>	<p>CALITATEA CĂILOR DE ACCES, RECOMANDĂRI <i>5-calitate foarte bună; 4-calitate bună; 3-calitate medie; 2-calitate proastă; 1-calitate foarte proastă, drum nerecomandat pentru autoturisme de oraș.</i></p>	<p><i>1. Din București:</i> → DN 67 –4; → DC 22 –2; → DJ 655 -3.</p> <p><i>2. Din Râmnicu Vâlcea:</i> → DN 64–4; → DN 67 –4; → DC 22 – 2; → DJ 655– 3.</p> <p><i>3.Din Târgu Jiu:</i> → DN 67 –4; → DC 22 –2; → DJ 655 –3.</p>
<p>8.</p>	<p>PRIMELE 5 OBIECTIVE AFLATE ÎN VECINĂTATE</p>	<p>Obiective aflate în vecinătate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mănăstirea Polovragi; 2. Cheile Oltețului; 3. Pădurea de castani; 4. Peștera Muierii; 5. Peștera Liliecilor.
<p>9.</p>	<p>DETALII OBIECTIVE DIN VECINĂTATE</p>	<p>1. Mănăstirea Polovragi</p> <p>Sfântul lăcaș al Mănăstirii Polovragi este așezat într-un colț de natură pitoresc, la baza Cheilor Oltețului și a muntelui Piatra Polovragilor, în comuna</p>

		<p>Polovragi, județul Gorj. Mănăstirea datează din anul 1505 și își întâmpină vizitatorii cu o poartă masivă de lemn pe care scrie: „<i>Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului</i>”.</p> <p><i>Adresă:</i> Comuna Polovragi, județul Gorj.</p> <p><i>Acces:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• București: E 81 – DN 67 – DC 22 - DJ 655;• Râmnicu Vâlcea: DN 64 – DN 67 – DC 22 - DJ 655;• Târgu Jiu: DN 67 – DC 22 - DJ 655. <p><i>Sezonalitate:</i> Obiectivul este deschis publicului pe tot parcursul anului. Cele mai bune perioade pentru vizitarea Mănăstirii sunt perioadele de Paște, Crăciun, sărbătorile religioase importante și sărbătorirea hramului Mănăstirii: „Adormirea Maicii Domnului” (15 august).</p> <p>2. Cheile Oltețului</p> <p>Cheile Oltețului sunt situate pe teritoriul administrativ al comunei Polovragi din județul Gorj, la o distanță de 2 kilometri în nordul localității.</p> <p><i>Adresă:</i> Comuna Polovragi,</p>
--	--	--

		<p>județul Gorj.</p> <p><i>Acces:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• București: E 81 – DN 67 – DC 22 - DJ 655;• Râmnicu Vâlcea: DN 64 – DN 67 – DC 22 - DJ 655;• Târgu Jiu: DN 67 – DC 22 - DJ 655. <p><i>Sezonalitate:</i> Obiectivul este deschis publicului și poate fi vizitat pe tot parcursul anului. Se recomandă perioada de primăvară-vară datorită abundenței de viețuitoare care pot fi surprinse în mediul lor natural, dar și datorită vegetației specifice zonei Carpaților Meridionali.</p> <p>3.Pădurea de castani</p> <p>Pădurea de castani de la Polovragi este o rezervație științifică și semincă, în cadrul căreia se întâlnesc specii de castani comestibili.</p> <p><i>Adresă:</i> Comuna Polovragi, județul Gorj.</p> <p><i>Acces:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• București: E 81 – DN 67 – DC 22 - DJ 655;• Râmnicu Vâlcea: DN 64 – DN 67 – DC 22 - DJ 655;• Târgu Jiu: DN 67 – DC
--	--	--

22 - DJ 655.

*Sezonalitate:*Pădurea de castani este deschisă publicului și poate fi vizitată pe tot parcursul anului. Se recomandă pentru vizitare perioada de vară-toamnă deoarece perioada de înflorire până la ajungerea la maturitate a castanelor este cuprinsă în intervalul iunie-octombrie.

4. Peștera Muierii

Peștera Muierii, prima peșteră electricată din România, a fost sculptată în calcarele mezozoice din Munții Parâng, fiind bogată în istorie pentru că adăpostea în timpuri străvechi de război mulți copii și femei, de unde i se trage și numele.

*Adresă:*Comuna Baia de Fier, județul Gorj.

Acces:

- București: E 81 – DN 67 – DJ 675c;
- Râmnicu Vâlcea: DN 67 – DJ 675c;
- Târgu Jiu: DN 67 – DJ 675c.

*Sezonalitate:*Obiectivul turistic poate fi vizitat pe tot parcursul anului. În zilele de luni peștera este închisă. Se recomandă vizitarea obiectivului în lunile de

		<p>vară pentru că atmosferă este potrivită pentru o plimbare în zilele caniculare de august.</p> <p>5. Peștera Liliiecilor</p> <p>Peștera Liliiecilor sau Peștera cu Lilieci este situată în zona satului Peștera din comuna Moeciu, la 5km de comuna Moeciu, mai exact la ieșirea din satul Peștera.</p> <p><i>Adresă:</i>Sat Bistrița, comuna Costești, județul Vâlcea.</p> <p><i>Acces:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• București: E81/A1 – DN 67– DJ 646 – Drum forestier;• Râmnicu Vâlcea: DN 67 – DJ 646 – Drum forestier;• Târgu Jiu: DN 67 – DJ 646 – Drum forestier. <p><i>Sezonalitate:</i> Obiectivul este deschis publicului pe tot parcursul anului. Se recomandă vizitarea lui în ziua de Sfântul Cuvios Grigorie Decapolitul, odată cu vizita credincioșilor la sfințele moaște.</p>
10.	FLUXURI TURISTICE	Conform Institutului Național de Statistică, în zona localității Polovragi, din județul Gorj, în

		<p>perioada septembrie 2012 – august 2013 s-a înregistrat un număr total de 2.112 turiști.</p> <p>Astfel, cel mai mare aflux turistic a avut loc în timpul lunilor iunie-august. În acest interval, localitatea a fost vizitată de aproximativ 1.250 de turiști.</p> <p>Frecvența mare a vizităților în această perioadă se datorează condițiilor meteo favorabile.</p>
11.	CONDIȚII CAZARE ȘI SERVICII EXISTENTE	<p>Pentru cazare în perioada vizitării obiectivului, turiștii pot poposi în localitatea Polovragi, din județul Gorj.Conform Institutului Național de Statistică în ceea ce privește posibilitățile de cazare ale turiștilor, în această localitate sunt înregistrate 2 unități de cazare, reprezentate de 2 pensiuni agroturistice. Acești operatori oferă un număr total de 60 locuri de cazare.</p> <p>De asemenea, în zona Peșterii Polovragi sunt amenajate numeroase trasee montane de dificultăți diferite, care pot constitui mijlocul oportun de petrecere a timpului în natură de către vizitatori.</p>
12.	DETALII DESPRE	

	SEZONALITATE	Obiectivul este deschis publicului și poate fi vizitat pe tot parcursul anului, cu excepția perioadei decembrie - februarie. În acest interval peștera este închisă pentru protejarea coloniilor de lilieci.
13.	DETALII DESPRE OBIECTIVUL TURISTIC	<p style="text-align: center;"><i>Peștera Polovragi</i></p> <p>Peștera Polovragi din Munții Parâng reprezintă un veritabil punct de atracție din zona Nordul Gorjului de Est, și unul din cele mai misterioase locuri de pe teritoriul României, încărcate de legende străvechi geto-dacice.</p> <p style="text-align: center;"><i>Localizare</i></p> <p>Peștera Polovragi este situată în Munții Parâng, pe malul stâng al râului Olteț, pe teritoriul comunei Polovragi (între localitățile Horezu și Baia de Fier), județul Gorj. Drumul forestier, amenajat de-a lungul canionului, permite accesul rutier facil spre peșteră, aflată la 670 m altitudine, la aproximativ 200 m de la intrarea în Cheile Oltețului.</p> <p>Comuna Polovragi, aflată la 50 kilometri de Târgu Jiu, este situată în Depresiunea Polovragi, în partea central sud-vestică a</p>

		<p>țării, făcând parte din Depresiunea Subcarpatică Olteană cuprinsă între Bistrița Vâlcii și Tismana. Accesul în localitate se face din DN67 (Târgu Jiu–Râmnicu Vâlcea) și din DJ 665, desprins din DN67 pe traseul Horezu – Vaideeni – Polovragi – Novaci – Bumbești Jiu.</p> <p>Comuna are o suprafață administrativă de 8.495 ha și 3.054 locuitori, având în administrare următoarele localități Polovragi și Racovița.</p> <p><i>Istoric</i></p> <p>Denumirea localității, toponimie românească cu rezonanță particulară, a dat naștere la multe interpretări.</p> <p>Unii cercetători susțin că denumirea ar avea legătură cu o plantă numită povragă sau polvragă, folosită ca medicament. Alții afirmă că ar deriva de la un cuvânt grecesc compus, care ar însemna „mult stâncoasă” (Ghenadie Enăceanu). Se spune că denumirea provine de la un termen slav indicând o jumătate de vale cu maluri râpoase (Iorgu Iordan).</p> <p>Cu toate acestea, nu se poate exclude ideea ca denumirea să fie de origine geto-dacă, cuprinzând</p>
--	--	---

		<p>în sine o criptogramă nedescifrată încă, referitoare la credințele religioase și practicile medicale răspândite în viața strămoșilor noștri.</p> <p>Zonaeste locuită din vremuri străvechi, fapt dovedit de numeroase cercetări arheologice. În acest sens s-a descoperit o așezare dacică cu două nivele, datând din secolele al II – I î. Hr.:un nivel al așezării era situat pe Platoul Padeșului și al Crucii lui Ursache și funcționa ca o cetate de refugiu, pe când celălalt nivel, cel de jos, situat în apropiere de ieșirea Oltețului din Chei, în punctul numit „Gura Pietrei”, funcționa ca așezare civilă.</p> <p>Începând cu secolul al XIV-lea, viață economică a zonei înfloreșteatât datorită introducerii în circuitul productiv a tuturor resurselor naturale, cât și datorită circulației bunurilor materiale transilvănene și sud-dunărene. Deși existau de multă vreme, sunt atestate documentar toate așezările din zonă, începând cu anul 1480 (Polovragi și Baia de Fier), apoi Racovița (1502) și Cernadia (1587). Documentele respective arată că aceste sate, până atunci libere, devin cu timpul proprietate feudală (domnească, boierească și apoi</p>
--	--	---

		<p>mănăstirească).</p> <p>Prima descriere a Peșterii Polovragi, cunoscutăși sub numele de Peștera lui Zamolxis sau Peștera lui Pahomie, un sihastru renumit în partea locului, a fost realizată de I. Joannes, în anul 1868, iarîn 1901, scriitorul AlexandruVlahuțao amintește în binecunoscuta sa lucrare „Romania pitoreasca”.</p> <p>În 1929, ea este cercetatăși de Emil Racovițași R. Jeannel, urmând ca C.S. Nicolaescu Ploșorsă efectueze valoroase cercetări arheologice în anul 1952.</p> <p>De-a lungul timpului, diverse legende s-au creat în jurul Peșterii Polovragi în care se crede că se adăpostea marele Zamolxis. Legenda spune că acesta avea puteri magice și își putea schimba înfățișarea din tânăr în bătrân după dorință. Tronul lui Zamolxis se află și astăzi în Peștera Polovragi și este considerat locul cel mai sacru din peșteră, fiind încărcat cu diverse energii. Numeroși turiști au povestit că în momentul în care s-au apropiat de piatra pe care se crede că se odihnea zeul dacilor auavut diferite sentimente sau gânduri neobișnuite, simțindparcă energia unui personaj legendar.</p>
--	--	--

		<p><i>Elemente geografice</i></p> <p>Peștera Polovragi a fost modelată de apele Oltețului în banda de calcare jurasice din sudul munților Parâng și Căpățâni, intrarea s-a dat dimensiuni impresionante aflându-se în imediata apropiere a drumului forestier, ce urcă în chei. Este una din peșterile de mare întindere din România, având o lungime de peste 9.300m (împreună cu galeriile laterale) situându-se, din acest punct de vedere, pe locul 5 la nivel național. Este alcătuită dintr-o galerie principală orizontală, din care se desprind, în special în prima și ultima porțiune, galerii laterale mici. Peștera Polovragi datează din timpuri străvechi, cercetările arheologice scoțând la iveală urme materiale încă din epoca bronzului.</p> <p>Peștera Polovragi este caracterizată ca fiind caldă și umedă (având temperatură constantă de 9 grade Celsius și umiditate medie de 90%), apa din infiltrații fiind bogată în carbonat de calciu, bioxid de siliciu, oxid de fier, etc., în funcție de straturile pe care le străbate. În funcție de particulele pe care le transportă, aceasta își schimbă culoarea din aval către amonte pe</p>
--	--	---

		<p>porțiuni care au primit, în timp, denumiri precum: Bolta însângerată, Camera Albă, Sala Divină.</p> <p>Cei 800 de metri de galerie vizitabilă din Peștera Polovragi (din cei peste 10 kilometri înregistrați de speologi) reprezintă marea vărsare, iar poarta turistică este avalul, ceea ce explică dimensiunile impresionante de la intrare.</p> <p>Printre atracțiile acestei peșteri putem enumera: Scaunul lui Zamolxe, Izvorul Speranțelor, Bolta însângerată, Camera Albă, Sala Divină, Moartea cu coasa, Cuptorul dacic, Regele și Regina, Căsuța piticilor și Alba ca Zăpada, etc.</p> <p>Primul sector al galeriei (aproximativ 400 m de la intrare) este cea mai accesibilă porțiune și a fost de-a lungul timpului un refugiu al localnicilor: daci, călugări, vraci, fiecare având marcat cel puțin câte un simbol distinct. Astfel, Scaunului lui Zalmoxe îi corespunde la suprafață fosta cetate dacică „Cetățuia”, cuptoarelor de ardere a plantei polvragăcorespunzându-le rădăcina uriașă a plantei dispărute dar împietrită în tavanul peșterii drept mărturie, iar locul ascezei călugărilor (1505-1968) este marcat de o pictură realizată</p>
--	--	---

de către un călugăr, în tehnica negru de fum, reprezentând simbolul morții. La final se află Izvorul Speranțelor, care nu seacă niciodată, având în spate mănăstirea cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”.

Sectorul al doilea din Peștera Polovragi, denumit Sectorul Ogivelor (situat între Culoarul Stâlpilor și Culoarul Sufocant), are o structura geomorfologică spectaculoasă: turțuri stalactitici dantelați, coloane intermediare, domuri, grupuri de stalagmite, bazine adânci, scurgeri parietale argiloase, ocră de peșteră, etc.

Obiective turistice

Peștera Polovragi și Mănăstirea Polovragi sunt două obiective turistice valoroase, care oferă oportunități reale de dezvoltare pentru turismul speologic și cel religios.

Mănăstirea Polovragi are o vechime de peste 500 de ani (1505), fiind ctitorită de Radu și Pătru, fiii lui Danciu și Zamona. În anul 1645, satul Polovragi se afla în stăpânirea lui Danciu Pârâianul, fiul lui Hamza, care a zidit biserica pe vechile temelii, așa cum se proceda frecvent în

		<p>epocă, păstrând partea cea bună a acestora. După Danciul Pârâianu și înaintașii acestuia, Constantin Brâncoveanu poate fi socotit, al treilea ctitor al Mănăstirii Polovragi. Pictura bisericii este deosebit de valoroasă atât în ceea ce privește iconografia, cât și execuția tehnică, datând din anul 1713 și fiind realizată de Constantin Zugravul.</p> <p>Alături de celelalte localități ale județului, localitatea Polovragi păstrează cu succes tradițiile și meșteșugurile populare gorjene, turistul putând vizita aici atelierele unor meșteri populari sau având posibilitatea de a participa la evenimente folclorice și spirituale, precum Hramul Bisericii Sfintei Mănăstiri Polovragi „Adormirea Maicii Domnului” (15 august), Hramul Bisericii Polovragi „Sfântul Dumitru” (26 octombrie), Hramul Bisericii Racovița „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” (8 noiembrie), „Nedeia de la Polovragi” (14-20 iulie), fiind printre cele mai mari târguri etnofolclorice din țară și un eveniment important pentru viața socială, culturală și economică din Polovragi. La toate acestea se adaugă și posibilitățile de practicare a unor</p>
--	--	---

		sporturi extreme, precum alpinismul, parapantismul, tiroliana, funicular sau coborârea în rapel (coborârea unui perete abrupt printr-un sistem de coardă dublă) - în zona Cheile Oltețului.
14.	FORMELE ȘI SURSELE DE POLUARE	<p>a. Poluarea aerului</p> <p>Activitățile turistice pot conduce la reducerea calității aerului. Astfel, în sezonul turistic când circulația se află la cote maxime se poate produce poluarea aerului prin gaze de eșapament emise de autoturismele turiștilor și numărul mare de autocare.</p> <p>Structurile de cazare și alimentație publică au un consum mai ridicat de energie și deci există o poluare produsă de centralele termice care deservesc stațiunile turistice.</p> <p>b. Poluarea apei</p> <p>Multe activități turistice nu se pot derula în lipsa unor resurse de apă mai ales când este vorba de starea de igienă și calitatea serviciilor oferite. Consumul de apă calculat pentru fiecare turist este destul de ridicat atât în structurile de cazare cât și în cele de alimentație publică, prin urmare crescând volumul de ape</p>

		<p>uzate evacuate.</p> <p>Poluarea apelor se produce și prin turismul neorganizat în locuri situate pe malurile apelor, lacurilor sau în perimetrul apelor freatice cu caracter mineral, unde turiștii, prin gunoaiile lăsate, pot contribui la scăderea calității apelor de suprafață sau subterane.</p> <p>Comportamentul turiștilor de a arunca oriunde gunoaiile, mai ales în lacuri, râuri curgătoare și ape marine crește concentrația de bacili coliformi care pot provoca diferite afecțiuni.</p> <p>c. Poluarea solului</p> <p>Această formă de poluare afectează mai ales prin extinderea amenajărilor turistice și de transport, care determină scoaterea din circuitul forestier și agricol a unor importante suprafețe (realizarea de parcări, stații de alimentare cu combustibil etc). Solurile sunt afectate mai ales de cantitățile de deșeuri solide care pot afecta calitatea lor.</p> <p>d. Poluarea vegetației</p> <p>Pădurile, prin faptul că reduc poluarea aerului, atenuază efectul de seră. Vegetația arbustivă și ierboasă naturală, prin varietatea speciilor</p>
--	--	---

		<p>componente aduce o mai mare varietate peisajelor naturale.</p> <p>Activitățile turistice pot determina degradarea vegetației existente - colectare lemn de foc pentru picnic, parcare direct pe iarbă, ruperea de specii valoroase ca suveniruri, campare haotică a corturilor etc.</p> <p>e. Poluarea faunei</p> <p>Extinderea amenajărilor turistice, circulația turistică intensă determină reducerea habitatelor naturale pentru multe dintre animalele sălbatice.</p> <p>Comportamentul zgomotos al turiștilor are un efect negativ asupra mediului de viață al multor specii de animale.</p> <p>f. Poluarea fonică</p> <p>Activitățile turistice dețin mai multe surse care produc zgomote cum sunt cele produse de motoarele de pompare a apei, de lifturile mari de marfă, de instalațiile de aer condiționat, de aparatele frigorifice, de rampele de aprovizionare cu materii prime din structurile de alimentație publică, de câinii vagabonzi din jurul hotelurilor și a restaurantelor și de comportamentul necivilizat al multor turiști.</p>
--	--	--

15.	ALTE INFORMAȚII	<p><i>Populația</i></p> <p>Comuna Polovragi este cunoscută drept centru etnografic și istoric, având o populație de 2.820 locuitori (conform recensământului efectuat în 2011), în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 3.004 locuitori.</p> <p>Din punct de vedere al ocupațiilor tradiționale, Polovragiul este cunoscut pentru practicarea pomiculturii, creșterea animalelor (în special a ovinelor și bovinelor), arta populară tradițională (cusături – țesături, sculptură în lemn, cioplitură în lemn, împletituri), exploatarea și prelucrarea lemnului.</p> <p>De asemenea, trebuie remarcată poziția avantajoasă din nordul Olteniei unde există cea mai mare concentrare de mănăstiri din țară, majoritatea dintre ele aflându-se în apropierea zonei Polovragi.</p> <p><i>Relieful, florași fauna</i></p> <p>Depresiunea Polovragi face parte din Depresiunea Subcarpatică olteană, situată între</p>

		<p>Bistrița Vâlcii/Dealul Costești (la est) și râul Motru (la vest). Valea Oltețului desparte Munții Parâng (spre vest) de Munții Căpățâna (spre est), printr-un relief abrupt calcaros, de circa 200 - 300 m înălțime.</p> <p>În ceea ce privește <i>flora și fauna</i>, formele de relief și condițiile pedoclimatice existente pe teritoriul comunei au favorizat dezvoltarea unei vegetații bogate, care oferă un cadru excelent pentru relaxare.</p> <p>În peșterile din Cheile Oltețului se întâlnesc lilieci de peșteră, iar în afara lor două specii de păsări foarte rare în țara noastră: lăstunul de stâncă și fluturașul de stâncă. În apele de munte, cel mai răspândit pește este păstrăvul (auriu și indigen), urmat de lipan și boiștean iar în apele din depresiune: mreana, zglăveica și grindeiul.</p> <p>Peștera adăpostește o colonie de hibernare de aproximativ 300 de lilieci de peșteră din Ordinul Microchiroptera, Genul <i>Rhynophus</i>, denumit popular liliacul cu potcoavă, datorită formei de potcoavă a pliiului ce le înconjoară nasul.</p> <p>Toți liliecii din Ordinul Microchiroptera (lilieci mici) dispun de radare ultrasonice care pot fi încadrate în trei categorii:</p>
--	--	--

		<p>murmurătoare, scandante și stridulante. Liliicii care scandează sunt rinololofii sau liliicii potcoavă, des întâlniți în Caucaz și Asia Centrală, dar și în peștera Polovragi. Această potcoavă constituie un difuzor care adună ultrasunetele într-un fascicul direcționat. După cum este deja cunoscut, liliicii stau atârnați de tavanul peșterii, cu capul în jos și rotindu-se circular, explorează împrejurimile cu ajutorul fascicului sonor, până când o insectă intră în câmpul sonarului său, moment în care se reped asupra prăzii, având capacitatea de a vâna astfel 10-15 insecte pe minut.</p> <p>În perioada de maternitate liliicii se strecoară în culoare inaccesibile omului, pentru a-și alăpta puii iar în perioada de hibernare sunt mult mai vulnerabili deoarece se grupează într-un ciorchine uriaș, având nevoie de tavanul larg al galeriei vizitabile. Liliacul potcoavă poate fi observat în sezonul de vânătoare la Peștera Polovragi în perioada iulie-septembrie.</p>
--	--	---